संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ

मानवविज्ञान विद्याशाखा

(Faculty of Humanities)

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरणानुसार (NEP)

अभ्यासक्रम

<u>Syllabus</u>

Three Years- Six Semesters Bachelor's Degree Programme

Degree of Bachelor of Arts

बी. ए. द्वितीय वर्ष - सत्र - 3 व सत्र - 4 (NEP)

Level - 5.0

Department Specific Core (DSC) /Subject- Major / Minor - Marathi Literature

(DSC-Code- 640)

मेजर / मायनर - DSC- मराठी वाड्मय

Effective from Academic year -2025-26

मराठी भाषा अभ्यास मंडळ

Sant Gadge Baba Amravati University, Amravati

Members of the Board of Studies in the subject of **Marathi** under the faculty of **Humanities**

S.N	Name of the Member	Designation	Address
1	**डॉ. काशीनाथ विनायक बऱ्हाटे**	**अध्यक्ष**	प्राध्यापक व प्रमुख, मराठी विभाग, स्व. छगनलाल मूलजीभाई कढी कला महाविद्यालय, अचलपूर कॅम्प, परतवाडा, जि. अमरावती संपर्क- 9420124714
2	डॉ. सौ. मोना मिलिंद चिमोटे	सदस्य	अधिष्ठाता, मानव विज्ञान विद्याशाखा व प्रमुख, पदव्युत्तर मराठी विभाग संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती
3	डॉ. मनोज हरिश्चंद्र तायडे	सदस्य	अभियंता कॉलनी, विद्युत नगर, कठोरा नाका परिसर, अमरावती
4	डॉ. संजयकुमार करंदीकर	सदस्य	प्राध्यापक व प्रमुख, मराठी विभाग, द महाराजा सयाजीराव युनिव्हर्सिटी ऑफ बरोडा, वडोदरा (गुजरात)
5	डॉ. माधव मारोतराव जाधव	सदस्य	अध्यक्ष, मराठी अभ्यासमंडळ स्वामी रामानंद तीर्थ नांदेड मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड
6	डॉ. आशुतोष रमेश पाटील	सदस्य	प्राध्यापक, पदव्युत्तर मराठी विभाग कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव
7	डॉ. प्रणव रमाकांत कोलते	सदस्य	सहायक प्राध्यापक, पदव्युत्तर मराठी विभाग, संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती
8	डॉ. अण्णा प्रल्हादराव वैद्य	सदस्य	प्राध्यापक व प्रमुख, मराठी विभाग श्रीमती नरसम्मा कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अमरावती
9	डॉ. गजानन भाऊराव मुंदे	सदस्य	प्राध्यापक व प्रमुख, मराठी विभाग आप्पास्वामी महाविद्यालय, शेंदुरजना अढाव, जि. वाशिम
10	डॉ. अजय जनार्दन देशपांडे	सदस्य	प्राध्यापक व प्रमुख, मराठी विभाग लोकमान्य टिळक महाविद्यालय, वणी, जि. यवतमाळ
11	डॉ. गणेश गोपाळराव मालटे	सदस्य	प्राध्यापक व प्रमुख, मराठी विभाग श्री शिवाजी विज्ञान व कला महाविद्यालय, चिखली, जि. बुलढाणा
12	डॉ. प्रफुल्ल उत्तमराव गवई	सदस्य	प्राध्यापक, मराठी विभाग, शि. प्र. मं. तात्यासाहेब महाजन कला व वाणिज्य महाविद्यालय, चिखली, जि. बुलढाणा
13	डॉ. अशोक रामभाऊ इंगळे	सदस्य	प्राध्यापक, मराठी विभाग, श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, आकोट, जि. अकोला
14	डॉ. राजेश ज्ञानेश्वर मिरगे	सदस्य	सहयोगी प्राध्यापक, मराठी विभाग, श्री शिवाजी कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, अमरावती
15	डॉ. श्रीकृष्ण वामन पदमणे	सदस्य	सहायक प्राध्यापक, मराठी विभाग, एम. ई. एस. कला व वाणिज्य महाविद्यालय, मेहकर, जि. बुलढाणा

Sant Gadge Baba Amravati University

Three Year Six Semesters Programme : Bachelor's of Arts (B.A.) With Major- **Marathi Literature (मराठी वाङ्मय)** and Minor - **Marathi Literature (मराठी वाङ्मय)** (NEP)

Faculty : Humanities, B. A. Second Year -Semester - III (NEP) Level - 5.0

Department Specific Core (DSC) /Subject- Major / Minor - **Marathi Literature (मराठी वाङ्मय) DSC Code -640**

Scheme - Teaching - Learning -Examination

S No.	Semester	Vertical	NEP Vertical Type	Course Code	Course Title	Teaching Scheme Hours (Per week)			Learning (Per week)		Teaching Work Load Hours	Marks /Examination		
						L	P	Total	Total Hours	Credit Offered		External	Internal	Total
1	B. A. Semester - III	a	Major - DSC- **Marathi Literature**	**640203**	**Major - III (Theory)** **साहित्य प्रकाराचा अभ्यास : अनुभव कथन**	4	--	4	4	4	4	60	40	100
2				**640204**	**Major - IV (Theory)** **मध्ययुगीन मराठी कथा**	3	--	3	3	3	3	60	40	100
3			Major-IKS - DSC- **Marathi Literature**	**640241**	**Major- IKS-** **संत साहित्यातील जीवनमूल्ये : भाग-१**	1	-	1	1	1	1	--	25	25
4		b	Minor- DSC- **Marathi Literature**	**640271**	**Minor - III (Theory)** **बहिणाईची गाणी**	4	--	4	4	4	4	60	40	100
5		e	Value Education Course (VEC)	751201	**VEC- I (A)** - Understanding India	1	--	1	1	1	1	--	25	25
6				751202	**VEC- I (B)** - Environmental Education-I	1	---	1	1	1	1	--	25	25
7		d	Skill Enhancement Courses(SEC)	751203	**SEC life Skills - III- Universal Human Value** (love, and Compassion, Truth, Non-Violeance, Righteousness, Pease, Service, Renunciation (Sacrifice) Tyag)	1	--	1	1	1	1	--	25	25
8				751204	**SEC life Skills - III-Leadership & Managerial skills** (Leadership skills, Managerial skills Entrepreneurship, Innovative Leadership and Design Thinking, Ethics and Integrity)	1	---	1	1	1	1	--	25	25
9		c	Generic/Open Elective (OE)	--	**OE-5 (Other than Faculty of Humanities)**	2	--	2	2	2	2	30	20	50
10				--	**OE-6 (Other than Faculty of Humanities)**	2	--	2	2	2	2	30	20	50
11		f	Co-Curricular Courses	NSS/UBA/ NCC cultural / sports /Yoga stc		-	4	4	4	2	4	--	--	--
										22				

L: Lecture, T: Tutorial, P: Practical/ Practicum Total Credits offered : 22(Max), Total credits to be earned : 20 (Min) / Batch-size (16)

Sant Gadge Baba Amravati University

Three Year Six Semesters Programme : Bachelor's of Arts (B.A.) With Major- **Marathi Literature (मराठी वाड्मय)** and Minor - **Marathi Literature (मराठी वाड्मय)** (NEP)

Faculty : Humanities, B. A. Second Year -Semester - IV (NEP) Level - 5.0

Department Specific Core (DSC) /Subject- Major / Minor - **Marathi Literature (मराठी वाड्मय) DSC Code -640**

Scheme - Teaching - Learning -Examination

S No.	Semester	Vertical	NEP Vertical Type	Course Code	Course Title	Teaching Scheme Hours (Per week)			Learning (Per week)		Teaching Work Load Hours	Marks /Examination		
						L	P	Total	Total Hours	Credit Offered		External	Internal	Total
1	B. A. Semester-IV	a	Major - DSC- **Marathi Literature**	**640205**	**Major -V (Theory)** **साहित्य प्रकाराचा अभ्यास : कादंबरी**	4	--	4	4	4	4	60	40	100
2				**640206**	**Major -VI (Theory)** **वैदर्भीय कथा**	5	--	5	5	5	5	60	40	100
3			Major-IKS - DSC- **Marathi Literature**	**640242**	**Major-IKS** **संत साहित्यातील जीवनमूल्ये : भाग-2**	1	-	1	1	1	1	--	25	25
4		b	Minor- DSC- **Marathi Literature**	**640272**	**Minor- IV (Theory)** **वैदर्भीय ललित गद्य**	4	--	4	4	4	4	60	40	100
5			**Minor Elective *** DSC - **Marathi Literature** (Students select Any One)	**640273**	**Minor Elective- V (A) (Theory)** **लोकसंस्कृतीचे उपासक** **(वासुदेव, गोंधळी, वाघ्या मुरळी, भराडी, पोतराज)**	4	-	4	4	4	4	60	40	100
				640274	**Minor Elective- V (B) (Theory)** **वैदर्भीय लोकनाट्य परंपरा** **(खडी गम्मत, दंडार व खम्मनाट्य)**									
6		e	Value Education Course (VEC)	751205	**VEC-II-(A)- Digital Technological solutions**	1	-	1	1	1	1	--	25	25
7				751206	**VEC-II-(B)-Environmental Education-II**	1	-	1	1	1	1	--	25	25
8		f	Co-Curricular Courses	NSS/UBA/ NCC cultural / sports /Yoga stc		-	4	4	4	2	4	--	--	--
										22				

L: Lecture, T: Tutorial, P: Practical/ Practicum Total Credits offered : 22(Max), Total credits to be earned : 20 (Min) / Batch-size (16)

संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

विद्याशाखा : मानवविज्ञान (Faculty of Humanities)

Board of Study - Marathi

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२०- नुसार

त्रिवार्षिक सहा सत्रांचा पदवी अभ्यासक्रम / वाङ्मय स्नातक

(Three Years Six Semester Bachelor's Degree Programme)

B. A. Semester - III & IV (NEP) Level- 5.0

अभ्यासक्रम

Department Specific Core (DSC) / Subject - Marathi Litearature (मराठी वाङ्मय)

DSC Code - 640

विभाग 'अ' (Part-A)

प्रस्तावना :- (Preamble)

मराठी साहित्याच्या विविध वाङ्मय प्रवाहाच्या अभ्यासातून विद्यार्थ्यांच्या ज्ञानाच्या कक्षा रुंदावतील. विविध साहित्य प्रवाहातील अभ्यासातून साहित्य निर्मितीच्या घटकांचे तंत्र विद्यार्थ्यांच्या अंगी विकसित होतील. साहित्यातून मानवी मूल्यांचे आकलन विद्यार्थ्यांना होईल. वाचन, लेखन, श्रवण कौशल्य विकसित होतील. साहित्य विश्वातून नवनिर्मितीचा व सर्जनशीलतेचा नवा आविष्कार अभिवृद्ध होण्यासाठी विद्यार्थ्यांना मदत होईल. प्रबोधनाची विचारधारा विकसित होईल. संशोधनाच्या नवप्रेरणा निर्माण होतील. एकूणच सर्व विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासाकरिता साहित्यातील प्रेरणा मार्गदर्शक ठरतील.

मराठी वाङ्मय (DSC)- अभ्यासक्रमाची विशिष्ट निष्पत्ती (PSOs) :

१) नवीन राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण -२०२० नुसार संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठाच्या मानव विज्ञान विद्याशाखेतील 'मराठी वाङ्मय' अभ्यासक्रमाच्या अध्ययनामुळे विद्यार्थ्यांना 'साहित्य' या संकल्पनेचे आकलन होईल. तसेच मराठी भाषा व साहित्य विषयक अभिरुची विकसित होईल.

२) विद्यार्थ्यांना मराठी साहित्य परंपरा, लेखक, कवी, विचारवंत यांचा परिचय होईल, साहित्य कलाकृतीतून आलेल्या सामाजिक एकात्मता, सर्वधर्मसमभाव, राष्ट्रीय एकात्मता आणि भारतीय राज्यघटनेचे अधिष्ठान असलेल्या मानवी मूल्यांची विद्यार्थ्यांमध्ये रूजवणूक होईल.

३) विद्यार्थ्यामध्ये साहित्य व कला याविषयी आवड निर्माण होईल. त्याची चिकित्सा, तुलना, समीक्षा करण्याची दृष्टी विकसीत झाल्यामुळे विविध साहित्य प्रकारातील लेखनाचे योग्य अध्ययन, संशोधन करतील शिवाय सर्जनशील साहित्य निर्मितीसाठी त्यांना प्रोत्साहन मिळेल.

४) भाषा आणि साहित्याचा सामाजिक तसेच कलात्मक पातळीवर अभ्यास केल्याने विवेकशील तर्कसंगतता आणि संवेदनशीलता निर्माण होऊन साहित्याचे व्यावहारिक उपयोजन करता येईल.

५) विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी साहित्याच्या अभ्यासासह रोजगार मिळविण्यासाठी कौशल्ये प्राप्त होतील.

६) रोजगार निर्मितीसाठी लागणाऱ्या विविध कौशल्य निर्मितीचा दृष्टिकोन विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण होईल.

अभ्यासक्रमाची रोजगारविषयक क्षमता (Employability Potential of the Programme)

मराठी वाङ्मय हा विषय मेजर घेऊन बी. ए . चा पदवी अभ्यासक्रम पूर्ण केल्यानंतर रोजगाराच्या विविध संधी प्राप्त होतील त्यातील काही हत्त्वाच्या संधीं पुढीलप्रमाणे

१. बी. एड. अभ्यासक्रमासाठी विद्यार्थी पात्र ठरेल.
२. एम.ए. मराठी पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी विद्यार्थी पात्र ठरेल.
३. राज्य व केंद्रीय लोकसेवा आयोगाच्या परीक्षांची तयारी करण्यासाठी सदर अभ्यासक्रम उपयुक्त ठरेल.
४. विविध सरकारी कार्यालये, एल.आय.सी., बैंक, सरकारी सेवा आदी कार्यक्षेत्रात रोजगार उपलब्ध होतील.
५. पत्रकारिता, दूरचित्रवाणी, आकाशवाणी आदी क्षेत्रांत लेखन आणि निवेदन असे क्षेत्र निवडता येईल.
६. कंटेंट रायटर, संपादक, वृत्त निवेदक, सोशल मिडिया मॅनेजर इत्यादी क्षेत्रांत रोजगार मिळवू शकेल.
७. मुद्रित शोधन, संपादकीय व प्रकाशन व्यवसाय आदी क्षेत्रांत रोजगार मिळू शकेल.
८. ऑनलाईन टयूटर प्रशिक्षक, स्पर्धापरीक्षा मार्गदर्शक म्हणून रोजगार मिळवता येईल
९. युट्यूबवरून व्याकरणाच्या अध्यापनाचे व्हिडिओ प्रसारित करून रोजगार मिळवता येईल.
१०. विविध समाजमाध्यमांतील जाहिरात लेखनाची कौशल्ये विकसित होतील.
११. माहितीपर लेखन, अहवाल लेखन, वृतांत व इतिवृत लेखन, माहिती पुस्तिका, माहिती पाक स्मरणिका, गौरविका, मानपत्र, पत्र, पत्रिका आदींचे लेखन करता येईल.

विभाग - 'ब' (Part-B)

संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

Faculty - Humanities / विद्याशाखा - मानवविज्ञान

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण 2020 नुसार

Syllabus / अभ्यासक्रम

B. A. Semester- III (NEP) Level - 5.0

Major- DSC- Marathi Literature (मराठी वाड्मय)

Course Code - 640203

Course Title - Major- III (Theory) - साहित्य प्रकाराचा अभ्यास : अनुभव कथन

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester -III	5.0	Major- DSC **Marathi Literature**	**640203**	**Major -III (Theory) साहित्य प्रकाराचा अभ्यास : अनुभव कथन**	4	4	4	60	एकूण गुण = 100 60 गुण -लेखी व 40 गुण- अंतर्गत मूल्यमापन

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना मराठीतील कथनात्मक साहित्य प्रकारचा परिचय करून देणे. २. विद्यार्थ्यांना मराठीतील आत्मचरित्र या साहित्य प्रकारचा परिचय करून देणे. ३. विद्यार्थ्यांना विश्वास नांगरे पाटील यांच्या आत्मचरित्राच्या लेखन प्रेरणाचा परिचय करून देणे. ४. विश्वास नांगरे पाटील यांच्या जीवनातील प्रेरणादायी घटना व प्रसंगाचे स्वरूप समजून घेणे.
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	१. विद्यार्थ्यांना मराठीतील कथनात्मक साहित्य प्रकारचा परिचय होईल. २. विद्यार्थ्यांना मराठीतील आत्मचरित्र या साहित्य प्रकारचा परिचय होईल.. ३. विद्यार्थी विश्वास नांगरे पाटील यांच्या आत्मचरित्र लेखन प्रेरणा समजून घेतील. ४. विद्यार्थी विश्वास नांगरे पाटील यांच्या जीवनातील प्रेरणादायी घटना व प्रसंगाचे स्वरूप समजून घेतील. ५. स्पर्धा परीक्षेचा अभ्यास करणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी हे आत्मचरित्र प्रेरणादायी ठरेल.

अभ्यासक्रम / Syllabus			
Course Title - Major -III (Theory) - साहित्य प्रकाराचा अभ्यास : अनुभव कथन			
नेमलेले पाठ्यपुस्तक - **मन में है विश्वास** लेखक - विश्वास नांगरे पाटील, प्रकाशन- राजहंस प्रकाशन पुणे, आठवी आवृत्ती २०१६			
Unit	**उपघटक**	**अध्यापन तास**	**गुण विभागणी**
Unit-I	अनुभव कथन / आत्मकथन : संकल्पना, स्वरूप व वैशिष्ट्ये	5	12
Unit-II	मन में है विश्वास-मधील प्रकरण १,२ व ३ आशय विश्लेषण व मूल्यमापन	15	12
Unit-III	मन में है विश्वास - मधील प्रकरण ४,५ व ६आशय विश्लेषण व मूल्यमापन	15	12
Unit-IV	मन में है विश्वास - मधील प्रकरण ७ व ८आशय विश्लेषण व मूल्यमापन	10	12
Unit-V	मन में है विश्वास- मधील प्रकरण ९ व १० आशय विश्लेषण व मूल्यमापन	10	6
Unit-VI	मन में है विश्वास - मधील प्रकरण ११ -आशय विश्लेषण व मूल्यमापन	5	6
		एकूण 60 तास	60 **गुण**

मूल्यमापन / Evaluation		
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा 60 गुण व अंतर्गत मूल्यमापन 40 गुण, एकूण गुण = 100	
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	प्रश्न 1 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 2 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 3 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 4 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 5 - अभ्यास घटकावर आधारित - लघुत्तरी प्रश्न	6 गुण
	प्रश्न 6 - अभ्यास घटकावर आधारित - लघुत्तरी प्रश्न	6 गुण
		एकूण 60 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)	1.अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण
	2.अभ्यासक्रमावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न चाचणी (MCQ) / घटक चाचणी (Class Test) क्षेत्र प्रकल्प कार्य / गट चर्चा / प्रश्नमंजुषा / विस्तार कार्य इ. यापैकी कोणताही एक पर्याय निवडावा	20 गुण

Syllabus / अभ्यासक्रम

B. A. Semester- III (NEP) Level - 5.0

Major- DSC- Marathi Literature (मराठी वाङ्मय)

Course Code - 640204

Course Title - Major- IV (Theory) - मध्ययुगीन मराठी कथा

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester -III	5.0	Major- DSC Marathi Literature	**640204**	**Major-IV (Theory) मध्ययुगीन मराठी कथा**	3	3	3	45	एकूण गुण = 100 60 गुण -लेखी व 40 गुण- अंतर्गत मूल्यमापन

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना मराठी साहित्य प्रकारातील कथेचा परिचय करून देणे. २. विद्यार्थ्यांना मराठीतील कथा या साहित्य प्रकाराचे स्वरूप व वाटचालीचे आकलन करून देणे. ३. विद्यार्थ्यांना मध्ययुगीन कालखंडातील मराठी कथेचे स्वरूप व वैशिष्ट्यांचा परिचय करून देणे. ४. नेमलेल्या अभ्यास पुस्तकातील आशयाचा आस्वाद घेणे आणि विश्लेषण करणे.
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	१. विद्यार्थ्यांना कथा या साहित्य प्रकाराची संकल्पना ज्ञात होईल. २. विद्यार्थ्यांना मध्ययुगीन मराठी कथेचे स्वरूप,वैशिष्ट्ये व वाटचाल याचे ज्ञान अवगत होईल. ३. विद्यार्थ्यांना मध्ययुगीन कालखंडातील मराठी कथेचा आस्वाद घेण्याची प्रेरणा मिळेल . ४. विद्यार्थ्यांची मराठी कथा वाचनातून आस्वाद व साहित्य विषयक अभ्यासाची समज विकसित होईल. ५. विद्यार्थ्यांना मराठी कथेच्या अभ्यासातून अनुभव मांडणीची कला अवगत होईल.

अभ्यासक्रम / Syllabus			
नेमलेले पाठ्यपुस्तक - **दृष्टान्तवैभव** - (केशिराज संपादित निवडक ४०दृष्टान्त) संपादक - डॉ. अजय देशपांडे व डॉ. अण्णा वैद्य, प्रकाशन - ज्ञानपथ पब्लिकेशन, अमरावती. दुसरी आवृत्ती २०२३.			
Unit	**उपघटक**	**अध्यापन तास**	**गुण विभागणी**
Unit-I	दृष्टान्तवैभव- प्रस्तावना : विश्लेषण, विवेचन व मूल्यमापन	5	12
Unit- II	दृष्टान्तवैभव- मधील दृष्टान्त क्र. १ ते १० आशय विश्लेषण व मूल्यमापन	10	12
Unit- III	दृष्टान्तवैभव- मधील दृष्टान्त क्र. ११ ते २० आशय विश्लेषण व मूल्यमापन	10	12
Unit- IV	दृष्टान्तवैभव- मधील दृष्टान्त क्र. २१ ते ३० आशय विश्लेषण व मूल्यमापन	10	12
Unit- V	दृष्टान्तवैभव- मधील दृष्टान्त क्र. ३१ ते ४० आशय विश्लेषण व मूल्यमापन	5	6
Unit-VI	दृष्टान्तवैभव- मधील महानुभाव तत्त्वज्ञान, लोकजीवन व भाषा वैशिष्ट्ये	5	6
		एकूण 45 तास	60 **गुण**

मूल्यमापन / Evaluation		
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा 60 गुण व अंतर्गत मूल्यमापन 40 गुण, एकूण गुण = 100	
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	प्रश्न 1 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 2 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 3 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 4 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 5 - अभ्यास घटकावर आधारित - लघुत्तरी प्रश्न	6 गुण
	प्रश्न 6 - अभ्यास घटकावर आधारित - लघुत्तरी प्रश्न	6 गुण
		एकूण 60 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)	1.अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण
	2.अभ्यासक्रमावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न चाचणी (MCQ) / घटक चाचणी (Class Test) क्षेत्र प्रकल्प कार्य / गट चर्चा / प्रश्नमंजुषा / विस्तार कार्य इ. यापैकी कोणताही एक पर्याय निवडावा	20 गुण

----XXX---

Syllabus / अभ्यासक्रम

B. A. Semester- III (NEP) Level - 5.0

Major-IKS- DSC- Marathi Literature (मराठी वाड्मय)

Course Code - 640241

Course Title - Major-IKS- संत साहित्यातील जीवनमूल्ये : भाग-१

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester -III	5.0	Major IKS - DSC- Marathi Literature	**640241**	**Major-IKS संत साहित्यातील जीवनमूल्ये : भाग-१**	1	1	1	15	Class Test-15 अंतर्गत मूल्यमापन 10 एकूण गुण = 25

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना भारतीय ज्ञानपरंपरेचा परिचय करून देणे. २. विद्यार्थ्यांना मराठीतील संत साहित्याचा परिचय करून देणे. ३. विद्यार्थ्यांना मराठी संत साहित्यातील जीवनमूल्ये यांचा परिचय करून देणे.
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	१. विद्यार्थ्यांना भारतीय ज्ञानपरंपरेचा परिचय होईल. २. विद्यार्थ्यांना मराठीतील संत साहित्याचा परिचय होईल . ३. विद्यार्थ्यांना मराठी संत साहित्यातील जीवनमूल्ये यांचा परिचय होईल. ३. विद्यार्थ्यांना मराठी संत साहित्यातील वैश्विकतेचा व ज्ञानपरंपरेचा परिचय होईल.

अभ्यासक्रम / Syllabus

नेमलेले पाठ्यपुस्तक- **संत साहित्यातील जीवनमूल्ये (भाग - १ व २)**

लेखक - डॉ. अशोक राणा, प्रकाशन - ज्ञानपथ पब्लिकेशन, अमरावती. प्रथम आवृत्ती २०२५

(या पुस्तकातील भाग १)

Unit	Details / उपघटक	अध्यापन तास	गुण विभागणी
Unit-I	मध्ययुगीन निवडक मराठी संत चरित्र व साहित्य निर्मिती	7	5
Unit-II	मध्ययुगीन मराठी निवडक संताच्या साहित्यातील जीवनमूल्य दर्शन	8	10
		एकूण 15 तास	**15 गुण**

Evaluation

एकूण = 25 गुण

अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment) 10 गुण, Class Test / घटक चाचणी 15 गुण.

==XXX==

Syllabus / अभ्यासक्रम

B. A. Semester- III (NEP) Level - 5.0

Minor- DSC- Marathi Literature (मराठी वाड्मय)

Course Code - 640271

Course Title - Minor- III (Theory) - बहिणाईची गाणी

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester - III	5.0	**Minor-** DSC- Marathi Literature	**640271**	**Minor-III (Theory) बहिणाईची गाणी**	4	4	4	60	एकूण गुण = 100 60 गुण- लेखी व 40 गुण- अंतर्गत मूल्यमापन

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना मराठी भाषेतील विविध काव्यपरंपरेचा परिचय करून देणे. २. विद्यार्थ्यांना मराठी गेय कवितेचा परिचय करून देणे. ३. विद्यार्थ्यांना बहिणाबाई चौधरी यांच्या जीवन चरित्राचा व त्यांच्या समग्र कवितेचा परिचय करून देणे.
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	१. विद्यार्थ्यांना मराठी भाषेतील विविध काव्यपरंपरेचा परिचय होईल. २. विद्यार्थ्यांना मराठी ग्रामीण कवितेचा परिचय होईल. ३. विद्यार्थ्यांना बहिणाबाई चौधरी यांच्या कवितेच्या प्रेरणा, रूपबंधाचा परिचय होईल. ४. विद्यार्थ्यांना बहिणाबाई चौधरी यांच्या कवितेचे स्वरूप व वाड्मयीन वैशिष्ट्यांचा परिचय होईल.

अभ्यासक्रम / Syllabus			
नेमलेले पाठ्यपुस्तक - **बहिणाईची गाणी** **संपादक - डॉ. काशीनाथ विनायक बऱ्हाटे** प्रकाशक - अथर्व पब्लिकेशन्स् , धुळे, प्रथम आवृत्ती २०२५.			
Unit / विभाग	**Details / उपघटक**	**अध्यापन तास**	**गुण विभागणी**
Unit-I	बहिणाबाई चौधरी : जीवन चरित्र व लेखन प्रवास, काव्यप्रेरणा, रूपबंध व वैशिष्ट्ये.	10	12
Unit-II	बहिणाबाई चौधरी यांच्या माणुसकी व तत्त्वज्ञान विषयक कविता : आशय विश्लेषण व मूल्यमापन	10	12
Unit-III	बहिणाबाई चौधरी यांच्या निसर्ग व कृषिविषयक कविता : आशय विश्लेषण व मूल्यमापन	10	12
Unit-IV	बहिणाबाई चौधरी यांच्या सासर- माहेर भावबंध विषयक कविता : आशय विश्लेषण व मूल्यमापन	10	12
Unit-V	बहिणाबाई चौधरी यांच्या सण - उत्सव विषयक कविता : आशय विश्लेषण व मूल्यमापन	10	6
Unit-VI	बहिणाबाई चौधरी यांच्या व्यक्तिचित्रणात्मक कविता :आशय विश्लेषण व मूल्यमापन	10	6
		एकू 60 तास	**60 गुण**

मूल्यमापन / Evaluation		
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा 60 गुण व अंतर्गत मूल्यमापन 40 गुण, एकूण गुण = 100	
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	प्रश्न 1 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 2 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 3 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 4 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 5 - अभ्यास घटकावर आधारित - लघुत्तरी प्रश्न	6 गुण
	प्रश्न 6 - अभ्यास घटकावर आधारित - लघुत्तरी प्रश्न	6 गुण
		एकूण 60 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)	1.अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण
	2.अभ्यासक्रमावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न चाचणी (MCQ) / घटक चाचणी (Class Test) क्षेत्र प्रकल्प कार्य / गट चर्चा / प्रश्नमंजुषा / विस्तार कार्य इ. यापैकी कोणताही एक पर्याय निवडावा	20 गुण

B.A. Sem-III मराठी वाड्मय - अभ्यासक्रम समाप्त

--xxx--

संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ, अमरावती

Faculty - Humanities / विद्याशाखा - मानवविज्ञान

Three Years - Six Semesters Bachelor's Degree Programme

राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण 2020 नुसार

Syllabus / अभ्यासक्रम

B. A. Semester- IV (NEP) Level - 5.0

Major- DSC- Marathi Literature (मराठी वाङ्मय)

Course Code - 640205

Course Title - Major- V (Theory) - साहित्य प्रकाराचा अभ्यास : कादंबरी

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester IV	5.0	Major-DSC Marathi Literature	**640205**	**Major -V(Theory) साहित्य प्रकाराचा अभ्यास : कादंबरी**	4	4	4	60	एकूण गुण = 100 60 गुण -लेखी व 40 गुण- अंतर्गत मूल्यमापन

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना मराठीतील कथनात्मक साहित्य प्रकारचा परिचय करून देणे. २. विद्यार्थ्यांना मराठीतील कादंबरी या साहित्य प्रकारचा परिचय करून देणे. ३. पवन भगत यांच्या कादंबरी लेखनाच्या प्रेरणाचा शोध घेणे. ४. पवन भगत यांच्या 'ते पन्नास दिवस'कादंबरीतील आशय, घटना व प्रसंगाचे स्वरूप समजून घेणे. ५. विद्यार्थ्यांना कादंबरी आस्वाद प्रकियेची अनुभूती देणे.
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	१. विद्यार्थ्यांना मराठीतील कथनात्मक साहित्य प्रकारचा परिचय होईल. २. विद्यार्थ्यांना मराठीतील कादंबरी या साहित्य प्रकारचा परिचय होईल. ३. विद्यार्थ्यांना पवन भगत यांच्या कादंबरी लेखनाच्या प्रेरणाचा शोध घेता येईल. ४. विद्यार्थ्यांना पवन भगत यांच्या 'ते पन्नास दिवस' या कादंबरीतील आशय, घटना व प्रसंगाचे स्वरूप समजून घेता येईल. ५. विद्यार्थ्यांना कादंबरी आस्वाद प्रकियेची अनुभूती प्राप्त होईल.

अभ्यासक्रम / Syllabus			
Course Title - Major -V (Theory)-- साहित्य प्रकाराचा अभ्यास : कादंबरी			
नेमलेले पाठ्यपुस्तक - **ते पन्नास दिवस** लेखक - पवन भगत प्रकाशन - मैत्री पब्लिकेशन पुणे, प्रथम आवृत्ती - २०२२			
Unit	**उपघटक**	**अध्यापन तास**	**गुण विभागणी**
Unit-I	मराठी कादंबरी : संकल्पना, स्वरूप व वैशिष्ट्ये	10	12
Unit-II	ते पन्नास दिवस - या कादंबरीच्या लेखन प्रेरणा व कथानक	10	12
Unit-III	ते पन्नास दिवस : आशय विश्लेषण व मूल्यमापन - पूर्वार्ध	10	12
Unit-IV	ते पन्नास दिवस : आशय विश्लेषण व मूल्यमापन - उत्तरार्ध	10	12
Unit-V	ते पन्नास दिवस -प्रसंग, संघर्ष व्यक्तिरेखा आकलन	10	6
Unit-V	ते पन्नास दिवस - या कादंबरीची वैशिष्ट्ये व वाङ्मयीन मूल्यमापन	10	6
		एकूण 60 तास	**60 गुण**

मूल्यमापन / Evaluation		
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा 60 गुण व अंतर्गत मूल्यमापन 40 गुण, एकूण गुण = 100	
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	प्रश्न 1 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 2 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 3 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 4 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 5 - अभ्यास घटकावर आधारित - लघुत्तरी प्रश्न	6 गुण
	प्रश्न 6 - अभ्यास घटकावर आधारित - लघुत्तरी प्रश्न	6 गुण
		एकूण 60 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)	**1**.अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण
	2.अभ्यासक्रमावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न चाचणी (MCQ) / घटक चाचणी (Class Test) क्षेत्र प्रकल्प कार्य / गट चर्चा / प्रश्नमंजुषा / विस्तार कार्य इ. यापैकी कोणताही एक पर्याय निवडावा	20 गुण

Syllabus / अभ्यासक्रम

B. A. Semester- IV (NEP) Level - 5.0

Major- DSC- Marathi Literature (मराठी वाड्मय)

Course Code - 640206

Course Title - Major- VI (Theory) - वैदर्भीय कथा

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester IV	5.0	Major- DSC **Marathi Literature**	**640206**	Major -VI (Theory) **वैदर्भीय कथा**	5	5	5	75	एकूण गुण = 100 60 गुण -लेखी व 40 गुण- अंतर्गत मूल्यमापन

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना मराठी साहित्य प्रकारातील कथेचा परिचय करून देणे. २. विद्यार्थ्यांना मराठीतील वैदर्भीय कथा या साहित्य प्रकाराचे स्वरूप व वाटचालीचे आकलन करून देणे. ३. विद्यार्थ्यांना वैदर्भीय कथेचे स्वरूप व वैशिष्ट्यांचा परिचय करून देणे. ४. नेमलेल्या अभ्यास पुस्तकातील वैदर्भीय कथेचा आस्वाद घेणे आणि विश्लेषण करणे.
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	१. विद्यार्थ्यांना कथा या साहित्य प्रकाराची संकल्पना ज्ञात होईल. २. विद्यार्थी वैदर्भीय कथेचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये व वाटचाल याचे ज्ञान अवगत करतील. ३. विद्यार्थ्यांना वैदर्भीय कथेचा आस्वाद घेण्याची प्रेरणा मिळेल . ४. विद्यार्थ्यांची वैदर्भीय कथेच्या वाचनातून आस्वादन व साहित्य विषयक अभ्यासाची समज विकसित होईल. ५. विद्यार्थ्यांना वैदर्भीय कथेच्या अभ्यासातून अनुभव मांडणीची कला अवगत होईल.

अभ्यासक्रम / Syllabus

नेमलेले पाठ्यपुस्तक - **वैदर्भीय कथा**

संपादन- डॉ. गणेश मालटे, डॉ गजानन मुंदे, डॉ. राजेश मिरगे

प्रकाशक- राघव पब्लिशर्स ॲण्ड डिस्ट्रीब्युटर्स, नागपूर, प्रथम आवृत्ती २०२५.

Unit	**उपघटक**	**अध्यापन तास**	**गुण विभागणी**
Unit-I	वैदर्भीय कथा - मधील कथा क्र. १, २ आशय विश्लेषण व वाड्मयीन मूल्यमापन	12	12

Unit- II	वैदर्भीय कथा - मधील कथा क्र. ३, ४ आशय विश्लेषण व वाड्मयीन मूल्यमापन	12	12
Unit- III	कथा क्र. ५, ६ आशय विश्लेषण व वाड्मयीन मूल्यमापन	12	12
Unit- IV	कथा क्र. ७, ८ आशय विश्लेषण व वाड्मयीन मूल्यमापन	12	12
Unit- V	कथा क्र. ९, १०आशय विश्लेषण व वाड्मयीन मूल्यमापन	12	6
Unit- VI	कथा क्र. ११, १२ आशय विश्लेषण व वाड्मयीन मूल्यमापन	15	6
		एकूण 75 तास	**60 गुण**

मूल्यमापन / Evaluation		
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा 60 गुण व अंतर्गत मूल्यमापन 40 गुण, एकूण गुण = 100	
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	प्रश्न 1 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 2 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 3 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 4 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 5 - अभ्यास घटकावर आधारित - लघुत्तरी प्रश्न	6 गुण
	प्रश्न 6 - अभ्यास घटकावर आधारित - लघुत्तरी प्रश्न	6 गुण
		एकूण 60 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)	**1**.अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण
	2.अभ्यासक्रमावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न चाचणी (MCQ) / घटक चाचणी (Class Test) क्षेत्र प्रकल्प कार्य / गट चर्चा / प्रश्नमंजुषा / विस्तार कार्य इ. यापैकी कोणताही एक पर्याय निवडावा	20 गुण

---XX--

Syllabus / अभ्यासक्रम

B. A. Semester- IV (NEP) Level - 5.0

Major-IKS- DSC- Marathi Literature (मराठी वाङ्मय)

Course Code - 640242

Course Title - Major-IKS- संत साहित्यातील जीवनमूल्ये : भाग-2

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester -IV	5.0	Major-IKS - DSC- Marathi Literature	640242	**Major - IKS संत साहित्यातील जीवनमूल्ये : भाग-2**	1	1	1	15	Class Test-15 अंतर्गत मूल्यमापन 10 एकूण गुण = 25

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना भारतीय ज्ञानपरंपरेचा परिचय करून देणे. २. विद्यार्थ्यांना मराठीतील संत साहित्याचा परिचय करून देणे. ३. विद्यार्थ्यांना मराठी संत साहित्यातील जीवनमूल्ये यांचा परिचय करून देणे.
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	१. विद्यार्थ्यांना भारतीय ज्ञानपरंपरेचा परिचय होईल. २. विद्यार्थ्यांना मराठीतील आधुनिक संत साहित्याचा परिचय होईल . ३. विद्यार्थ्यांना मराठी संत साहित्यातील जीवनमूल्ये यांचा परिचय होईल. ३. विद्यार्थ्यांना मराठी संत साहित्यातील वैश्विकतेचा व ज्ञानपरंपरेचा परिचय होईल.

अभ्यासक्रम / Syllabus

नेमलेले पाठ्यपुस्तक- **संत साहित्यातील जीवनमूल्ये (भाग - १ व २)**

लेखक - **डॉ. अशोक राणा**, प्रकाशन- ज्ञानपथ पब्लिकेशन, अमरावती, प्रथम आवृत्ती २०२५

(या पुस्तकातील भाग -२)

Unit	Details / उपघटक	अध्यापन तास	गुण विभागणी
Unit-I	आधुनिक कालखंडातील महाराष्ट्रातील निवडक संतांची चरित्रे	5	5
Unit-II	आधुनिक कालखंडातील महाराष्ट्रातील निवडक संत साहित्यातील जीवन मूल्ये	10	10
		एकूण 15 तास	**15 गुण**

Evaluation

एकूण = 25 गुण

अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment) 10 गुण, Class Test / घटक चाचणी 15 गुण.

Syllabus / अभ्यासक्रम

B. A. Semester- IV (NEP) Level - 5.0

Minor- DSC- Marathi Literature (मराठी वाङ्मय)

Course Code - 640272

Course Title - Minor- IV (Theory) - वैदर्भीय ललित गद्य

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester - IV	5.0	**Minor-** DSC- Marathi Literature	**640272**	**Minor-IV (Theory) वैदर्भीय ललित गद्य**	4	4	4	60	एकूण गुण = 100 60 गुण- लेखी व 40 गुण- अंतर्गत मूल्यमापन

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना मराठीतील ललित गद्य या साहित्य प्रकारचा परिचय करून देणे. २. विद्यार्थ्यांना 'मुक्ताक्षरे' मधील ललित लेखाच्या आधारे लेखकाच्या अनुभवविश्वाचा परिचय करून देणे. ३. वैदर्भीय ललित लेखकांच्या लेखन प्रेरणांचा शोध घेणे. ४. 'मुक्ताक्षरे' मधील आशय, घटना, प्रसंगवर्णन व भाषा यांचे स्वरूप समजून घेणे.
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	१. विद्यार्थ्यांना मराठीतील ललित गद्य या साहित्य प्रकारचा परिचय होईल. २. विद्यार्थ्यांना 'मुक्ताक्षरे' या ललित गद्यातील आशय व अनुभवविश्वाचा परिचय होईल. ३. विद्यार्थ्यांना 'मुक्ताक्षरे' च्याआधारे वैदर्भीय ललित लेखकांच्या लेखन प्रेरणांचा शोध घेता येईल . ४. 'मुक्ताक्षरे' मधील आशय, घटना, प्रसंगवर्णन व भाषा यांचे स्वरूप समजून घेता येईल.

अभ्यासक्रम / Syllabus			
नेमलेले पाठ्यपुस्तक - **मुक्ताक्षरे (वैदर्भीय ललित गद्य)** संपादक - मराठी भाषा अभ्यास मंडळ, संत गाडगेबाबा अमरावती विद्यापीठ प्रकाशक - पिंपळापुरे बुक्स डिस्ट्रीब्युटर्स, महाल नागपूर, प्रथम आवृत्ती २०२५.			
Unit / विभाग	**Details / उपघटक**	**अध्यापन तास**	**गुण विभागणी**
Unit-I	मुक्ताक्षरे - मधील लेख क्रमांक १ व २ आशय विश्लेषण व मूल्यमापन	10	12
Unit-II	मुक्ताक्षरे - मधील लेख क्रमांक ३ व ४ आशय विश्लेषण व मूल्यमापन	10	12
Unit-III	मुक्ताक्षरे - मधील लेख क्रमांक ५ व ६ आशय विश्लेषण व मूल्यमापन	10	12
Unit-IV	मुक्ताक्षरे - मधील लेख क्रमांक ७ व ८ आशय विश्लेषण व मूल्यमापन	10	12
Unit-V	मुक्ताक्षरे - मधील लेख क्रमांक ९ व १० आशय विश्लेषण व मूल्यमापन	10	6
Unit-VI	मुक्ताक्षरे - मधील लेख क्रमांक ११ व १२ आशय विश्लेषण व मूल्यमापन	10	6
		एकूण 60 तास	**60 गुण**

मूल्यमापन / Evaluation		
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा 60 गुण व अंतर्गत मूल्यमापन 40 गुण, एकूण गुण = 100	
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	प्रश्न 1 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 2 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 3 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 4 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 5 - अभ्यास घटकावर आधारित - लघुत्तरी प्रश्न	6 गुण
	प्रश्न 6 - अभ्यास घटकावर आधारित - लघुत्तरी प्रश्न	6 गुण
		एकूण 60 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)	**1**.अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण
	2.अभ्यासक्रमावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न चाचणी (MCQ) / घटक चाचणी (Class Test) क्षेत्र प्रकल्प कार्य / गट चर्चा / प्रश्नमंजुषा / विस्तार कार्य इ. यापैकी कोणताही एक पर्याय निवडावा	20 गुण

00000

Syllabus / अभ्यासक्रम

B. A. Semester- IV (NEP) Level - 5.0

Minor -Elective -DSC- Marathi Literature (मराठी वाड्मय)

Course Code - 640273

Course Title - Minor Elective - V (A) (Theory) - लोकसंस्कृतीचे उपासक (वासुदेव, गोंधळी, वाघ्या -मुरळी, भराडी, पोतराज)

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Credits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester - IV	5.0	**Minor-** Elective DSC- Marathi Literature	**640273**	**Minor Elective - V(A) (Theory) लोकसंस्कृतीचे उपासक (वासुदेव, गोंधळी, वाघ्या मुरळी, भराडी, पोतराज)**	4	4	4	60	एकूण गुण = 100 60 गुण- लेखी व 40 गुण- अंतर्गत मूल्यमापन

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना साहित्याच्या मौखिक रूपाचा परिचय करून देणे. २. विद्यार्थ्यांना मराठीतील प्रादर्शिक लोककला साहित्य प्रकारचा परिचय करून देणे. ३. विद्यार्थ्यांना वासुदेव, गोंधळी, वाघ्या मुरळी, भराडी, पोतराज प्रादर्शिक लोककलेचे स्वरूप व वैशिष्टयाचे आकलन करून देणे. ४. विद्यार्थ्यांना निवडक प्रादर्शिक लोककलेचे तपशील व भाषिक रूपाचे आकलन करून देणे.
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	१. विद्यार्थ्यांना साहित्याच्या मौखिक रूपाचा परिचय होईल. २. विद्यार्थ्यांना मराठीतील प्रादर्शिक लोककला साहित्य प्रकारचा परिचय होईल. ३. विद्यार्थ्यांना वासुदेव, गोंधळी, वाघ्या मुरळी, भराडी, पोतराज प्रादर्शिक लोककलेचे स्वरूप व वैशिष्टयाचे आकलन होईल. ४. विद्यार्थ्यांना निवडक प्रादर्शिक लोककलेचे तपशील व भाषिक रूप अवगत होईल. ५. विद्यार्थ्यांना प्रादर्शिक लोककलेचे कौशल्ये प्राप्त करता येतील

अभ्यासक्रम / Syllabus			
नेमलेले पाठ्यपुस्तक - **लोकसंस्कृतीचे उपासक** लेखक - रा. चिं. ढेरे, प्रकाशक -पद्मगंधा प्रकाशन, पुणे, तृतीय आवृत्ती २००७ (या पुस्तकातील वासुदेव, गोंधळी, वाघ्या मुरळी, भराडी, पोतराज इत्यादी भाग)			
Unit / विभाग	**Details / उपघटक**	**अध्यापन तास**	**गुण विभागणी**
Unit-I	लोकसंस्कृतीचे उपासक - या पुस्तकातील लेख क्रमांक १ वासुदेव	10	12
Unit-II	लोकसंस्कृतीचे उपासक - या पुस्तकातील लेख क्रमांक २ गोंधळी	10	12
Unit-III	लोकसंस्कृतीचे उपासक - या पुस्तकातील लेख क्रमांक ४ वाघ्या मुरळी	10	12
Unit-IV	लोकसंस्कृतीचे उपासक - या पुस्तकातील लेख क्रमांक ५ भराडी	10	12
Unit-V	लोकसंस्कृतीचे उपासक - या पुस्तकातील लेख क्रमांक ६ पोतराज	10	6
Unit-VI	लोककलाप्रकाराची वैशिष्ट्ये	10	6
		एकूण 60 तास	**60 गुण**

मूल्यमापन / Evaluation		
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा 60 गुण व अंतर्गत मूल्यमापन 40 गुण, एकूण गुण = 100	
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	प्रश्न 1 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 2 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 3 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 4 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 5 - अभ्यास घटकावर आधारित - लघुत्तरी प्रश्न	6 गुण
	प्रश्न 6 - अभ्यास घटकावर आधारित - लघुत्तरी प्रश्न	6 गुण
		एकूण 60 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)	**1**.अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण
	2.अभ्यासक्रमावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न चाचणी (MCQ) / घटक चाचणी (Class Test) क्षेत्र प्रकल्प कार्य / गट चर्चा / प्रश्नमंजुषा / विस्तार कार्य इ. यापैकी कोणताही एक पर्याय निवडावा	20 गुण

===XXX==

Syllabus / अभ्यासक्रम

B. A. Semester- IV (NEP) Level - 5.0

Minor- Elective -DSC- Marathi Literature (मराठी वाङ्मय)

Course Code - 640274

Course Title - Minor Elective - V (B) (Theory) - वैदर्भीय लोकनाट्य परंपरा (खडी गम्मत, दंडार व खम्मनाट्य)

Semester	Level	Vertical Type	Course code	Couse Title	Learning Hours	Cre dits	Teaching Hours (per week)	Total Teaching Hours	Exam Type & Marks
B. A. Semester - IV	5.0	**Minor-** DSC- Marathi Literature	640274	**Minor Elective - V(B) (Theory) वैदर्भीय लोकनाट्य परंपरा (खडी गम्मत, दंडार व खम्मनाट्य)**	4	4	4	60	एकूण गुण = 100 60 गुण- लेखी व 40 गुण- अंतर्गत मूल्यमापन

Course Objectives : /अभ्यासपत्रिकेची उद्दिष्टे	१. विद्यार्थ्यांना साहित्याच्या मौखिक रूपाचा परिचय करून देणे. २. विद्यार्थ्यांना मराठीतील प्रादर्शिक लोककला साहित्य प्रकारचा परिचय करून देणे. ३. विद्यार्थ्यांना खडी गम्मत, दंडार व खम्मनाट्य या वैदर्भीय प्रादर्शिक लोककलेचे स्वरूप व वैशिष्ट्याचे आकलन करून देणे. ४. विद्यार्थ्यांना वैदर्भीय प्रादर्शिक लोककलेचे तपशील व भाषिक रूपाचे आकलन करून देणे.
Course Outcomes / अभ्यासपत्रिकेची फलनिष्पत्ती	१. विद्यार्थ्यांना साहित्याच्या मौखिक रूपाचा परिचय होईल. २. विद्यार्थ्यांना मराठीतील प्रादर्शिक लोककला साहित्य प्रकारचा परिचय होईल. ३. विद्यार्थ्यांना खडी गम्मत, दंडार व खम्मनाट्य वैदर्भीय प्रादर्शिक लोककलेचे स्वरूप व वैशिष्ट्याचे आकलन होईल. ४. विद्यार्थ्यांना वैदर्भीय प्रादर्शिक लोककलेचे तपशील व भाषिक रूप अवगत होईल. ५. विद्यार्थ्यांना प्रादर्शिक लोककलेचे कौशल्य प्राप्त करता येतील

अभ्यासक्रम / Syllabus			
नेमलेले पाठ्यपुस्तक - **वैदर्भीय लोकनाट्य परंपरा** संपादक - डॉ. काशीनाथ बऱ्हाटे, डॉ. प्रफुल्ल गवई, डॉ. चंदू पाखरे प्रकाशन- ज्ञानपथ पब्लिकेशन, अमरावती, प्रथम आवृत्ती -२०२५			
Unit / विभाग	**Details / उपघटक**	**अध्यापन तास**	**गुण विभागणी**
Unit-I	वैदर्भीय लोकनाट्य परंपरा- पुस्तकातील खडी गम्मत स्वरूप.	10	12
Unit-II	वैदर्भीय लोकनाट्य परंपरा- पुस्तकातील खडी गम्मत विवेचन	10	12
Unit-III	वैदर्भीय लोकनाट्य परंपरा- पुस्तकातील दंडार स्वरूप.	10	12
Unit-IV	वैदर्भीय लोकनाट्य परंपरा- पुस्तकातील दंडार विवेचन	10	12
Unit-V	वैदर्भीय लोकनाट्य परंपरा- पुस्तकातील खम्मनाट्य स्वरूप.	10	6
Unit-VI	वैदर्भीय लोकनाट्य परंपरा- पुस्तकातील खम्मनाट्य विवेचन	10	6
		एकूण 60 तास	**60 गुण**

मूल्यमापन / Evaluation		
गुण विभागणी	लेखी परीक्षा 60 गुण व अंतर्गत मूल्यमापन 40 गुण, एकूण गुण = 100	
प्रश्नपत्रिकेचे स्वरूप	प्रश्न 1 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 2 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 3 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 4 - अभ्यास घटकावर आधारित - दीर्घोत्तरी प्रश्न	12 गुण
	प्रश्न 5 - अभ्यास घटकावर आधारित - लघुत्तरी प्रश्न	6 गुण
	प्रश्न 6 - अभ्यास घटकावर आधारित - लघुत्तरी प्रश्न	6 गुण
		एकूण 60 गुण
अंतर्गत मूल्यमापन (Internal Assessment)	**1**.अभ्यासक्रमावर आधारित घटकावर गृहपाठ (Assignment)	20 गुण
	2.अभ्यासक्रमावर आधारित वस्तुनिष्ठ प्रश्न चाचणी (MCQ) / घटक चाचणी (Class Test) क्षेत्र प्रकल्प कार्य / गट चर्चा / प्रश्नमंजुषा / विस्तार कार्य इ. यापैकी कोणताही एक पर्याय निवडावा	20 गुण

B.A. Sem-IV मराठी वाङ्मय - अभ्यासक्रम समाप्त

--xxx--